

ASIA

Talvivaaran kaivoksen sulkemissuunnitelmaa koskevan päätöksen 74/09/1 lupamääräyksessä 1 annetun määräajan pidentäminen, Sotkamo

LUVAN HAKIJA

Talvivaara Sotkamo Oy
Talvivaarantie 66
88120 TUHKAKYLÄ

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto on 16.12.2009 päätöksellään nro 74/09/1 hyväksynyt pääosin Talvivaara Sotkamo Oy:n laatiman Talvivaaran kaivoksen sulkemissuunnitelman vuosille 2008–2010 ja täydentänyt kaivoksen ympäristö- ja vesitalouslupaa nro 33/07/1 kahdella lupamääräyksellä. Lupamääräys 1 kuuluu seuraavasti:

Luvan saajan on aloitettava osana kaivostoimintaa koerakenteen tekeminen lupamääräysten mukaisten pintarakenteen ominaisuuksien ja toimivuuden selvittämiseksi viimeistään vuoden 2011 aikana. Koerakenne saa olla osa lopullista pintarakennetta. Koerakenteeseen on asennettava rakenteen toimivuuden seuraamiseksi tarvittava näytteenotto- ja seurantalaitteisto. Koerakenteella on selvitettävä ja seurattava vähintään pintarakenteen rakentamistekniikoita, rakenteiden jäätyminen vaikutusta niiden toimintaan ja kestävyyyteen, pintarakenteen kasvittumista, maamassojen eroosioherkkyyttä ja sen vähentämistä.

Koerakenteita koskevat suunnitelmat on toimitettava tiedoksi ennen rakentamisen aloittamista Kainuun ympäristökeskukselle ja tiedot koerakenteista ja niistä saaduista tuloksista on liitettävä kulloinkin hyväksyttäväksi jätettävään sulkemissuunnitelmaan.

Mikäli luvan saaja suunnittelee lupamääräyksistä poikkeavia pintarakenteita, niistä on vastaavalla tavalla tehtävä koerakenteet hyvissä ajoin ennen vaihtoehtoisen rakenteen hyväksyttäväksi esittämistä.

Talvivaara Sotkamo Oy on 31.10.2011 toimittanut Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon hakemuksen, jossa esitetään muutosta em. lupamääräyksen 1 ensimmäiseen kappaleeseen niin, että se on muutettuna seuraava:

Luvan saajan on aloitettava osana kaivostoimintaa koerakenteen tekeminen lupamääräysten mukaisten pintarakenteen ominaisuuksien ja toimivuuden selvittämiseksi viimeistään kesäkuun 2012 loppuun mennessä. Koerakenne saa olla osa lopullista pintarakennetta. Koerakenteeseen on asennettava rakenteen toimivuuden seuraamiseksi tarvittava näytteenotto- ja seurantalaitteisto. Koerakenteella on selvitettävä ja seurattava vähintään pintarakenteen rakentamistekniikoita, rakenteiden jäätyminen vaikutusta niiden toimintaan ja kestävyyyteen, pintarakenteen kasvittumista, maamassojen eroosioherkkyyttä ja sen vähentämistä.

Koska hakija esittää muutosta ainoastaan lupamääräyksessä mainittuun määräaikaan, on asiassa kyse ympäristönsuojelulain 115 §:n tarkoittamasta lupamääräyksessä annetun määräajan pidentämisestä koskevasta hakemuksesta.

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Talvivaaran kaivosalue sijaitsee Sotkamon ja Kajaanin kuntien alueella, noin 23 km Sotkamon keskustasta lounaaseen. Kolmisoppi-nimisen järven eteläpuolelle ja sen ympärille sijoittuvan suunnitellun kaivospiirin pinta-ala on noin 60 km².

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 7 kohdan ja sen alakohtien a) ja b) mukaisesti aluehallintovirasto ratkaisee kaivostoimintaa ja malmin rikastamoa koskevan ympäristölupa-asian.

Ympäristöluvan myöntänyt viranomainen voi hakemuksesta pidentää ympäristöluvassa annettua määräaikaa ympäristönsuojelulain 115 §:n nojalla.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto on 29.3.2007 myöntänyt Talvivaara Projekti Oy:lle (nykyisin Talvivaara Sotkamo Oy) Talvivaaran kaivoksen ympäristö- ja vesitalousluvan nro 33/07/1 (päälupa). Vaasan hallinto-oikeus on osittain muuttanut ympäristölupaviraston päätöstä 15.2.2008 antamallaan päätöksellä nro 08/0039/1. Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 24.11.2008 (taltionumero 2953) hylännyt Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä tehdyt valitukset.

Päälupaa nro 33/07/1 on täydennetty ja muutettu useilla Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston (ympäristölupaviranomainen 1.1.2010 alkaen) päätöksillä, mm. ympäristölupaviraston 16.12.2009 antamalla päätöksellä nro 74/09/1, jolla on pääosin hyväksytty Talvivaaran kaivoksen sulkemissuunnitelma vuosille 2008–2010.

MERKINTÄ

Talvivaara Sotkamo Oy on tehnyt 28.9.2011 Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle ympäristönsuojelulain 61 §:n mukaisen ilmoituksen päätöksen nro 74/09/1 lupamääräyksen 1 edellyttämästä koetoiminnasta, jolla selvitetään lopullisten läjitysalueiden pintarakenteiden ominaisuuksia ja toimivuutta. Ilmoitus on ollut aluehallintovirastossa vireillä diaarinumerolla PSA-VI/116/04.08/2011. Kokeellinen tutkimus on ollut tarkoitus käynnistää loka-kuun lopussa 2011. Pintarakenteita koskevaa koetta on valmisteltu mm. asentamalla HDPE-kalvo suunnitellulle koealueelle.

Talvivaara Sotkamo Oy on 31.10.2011 peruuttanut 28.9.2011 jättämänsä koetoimintailmoituksen samalla, kun se on hakenut päätöksen nro 74/09/1 lupamääräyksessä 1 annetun määräajan pidentämistä edellä esitetyn mukaisesti.

HAKIJAN PERUSTELUT MÄÄRÄAJAN PIDENTÄMISELLE

Päätöksen nro 74/09/1 lupamääräyksen 1 edellyttämä koetoiminta on suunniteltu käynnistettäväksi syksyllä 2011. Koerakenteiden rakentaminen on jo alkanut. Siinä on tarkoitus tutkia lähinnä pintarakenteiden vedenläpäisevyyttä ja rakenteellista kestävyyttä. Kainuun ELY-keskus on suunnittelun aikana esittänyt näkemyksensä, että kokeessa tulisi huomioida veden läpäisevyyden ja rakenteellisen kestävyuden lisäksi tiivisrakenteen alapuolinen kaasunmuodostus ja sen vaikutus tutkittaviin pintarakenteisiin. Kaasun muodostuksen ja sen vaikutusten seuranta edellyttää kuitenkin koejärjestelyihin muutoksia, joita ei voida toteuttaa ennen talvea. Tästä syystä Talvivaara Sotkamo esittää, että koetoiminta aloitetaan vuoden

2012 kesällä 30.6.2012 mennessä siten, että koejärjestelyssä tutkitaan myös kaasujen muodostumista ja niiden vaikutuksia pintarakenteisiin.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on ehdottanut mm. 26.10.2011 Talvivaara Sotkamo Oy:n, ELY-keskuksen ja aluehallintoviraston edustajien kesken käydyssä neuvottelussa, että läjitysalueiden pintarakenteiden ominaisuus- ja toimivuustutkimuksessa selvitettäisiin veden läpäisevyyden ja rakenteellisen kestävyuden lisäksi peitettävässä kohteessa tapahtuvaa kaasunmuodostusta ja sen vaikutusta tutkittaviin pintarakenteisiin. Saman asian on Sotkamon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen esittänyt (26.10.2011) kohdassa MERKINTÄ mainitusta koetoimintailmoituksesta antamassaan lausunnossa.

Aloite päätöksessä nro 74/09/1 määrätyn koetoiminnan laajentamisesta on tullut valvontaviranomaiselta. Luvan haltija on ko. määräajan pidentämistä koskevassa hakemuksessa ilmoittanut pyrkivänsä selvittämään myös kaasunmuodostusta ja sen vaikutusta tutkittaviin pintarakenteisiin edellyttäen, että koetoiminta voidaan aloittaa kesällä 2012.

Asian laajempaa käsittelyä ei ole katsottu tarpeelliseksi.

ALUEHALLINTO VIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto jatkaa hakemuksen mukaisesti Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston 16.12.2009 antaman päätöksen nro 74/09/1 lupamääräyksessä 1 annettua määräaikaa 30.6.2012 saakka. Määräajan pidennyksen jälkeen lupamääräys kuuluu seuraavasti (pidennys kursivoitu):

1. Luvan saajan on aloitettava osana kaivostoimintaa koerakenteen tekeminen lupamääräysten mukaisten pintarakenteen ominaisuuksien ja toimivuuden selvittämiseksi viimeistään *kesäkuun 2012 loppuun mennessä*. Koerakenne saa olla osa lopullista pintarakennetta. Koerakenteeseen on asennettava rakenteen toimivuuden seuraamiseksi tarvittava näytteenotto- ja seurantalaitteisto. Koerakenteella on selvitettävä ja seurattava vähintään pintarakenteen rakentamistekniikoita, rakenteiden jäätymisen vaikutusta niiden toimintaan ja kestävyuteen, pintarakenteen kasvittumista, maamassojen eroosioherkkyyttä ja sen vähentämistä.

Koerakenteita koskevat suunnitelmat on toimitettava tiedoksi ennen rakentamisen aloittamista Kainuun ympäristökeskukselle ja tiedot koerakenteista ja niistä saaduista tuloksista on liitettävä kulloinkin hyväksyttäväksi jätettävään sulkemissuunnitelmaan.

Mikäli luvan saaja suunnittelee lupamääräyksistä poikkeavia pintarakenteita, niistä on vastaavalla tavalla tehtävä koerakenteet hyvissä ajoin ennen vaihtoehdoisen rakenteen hyväksyttäväksi esittämistä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto on 16.12.2009 päätöksellään nro 74/09/1 hyväksynyt pääosin Talvivaara Sotkamo Oy:n laatiman Talvivaaran kaivoksen sulkemissuunnitelman vuosille 2008–2010. Samalle lupavirasto on täydentänyt Talvivaaran kaivoksen ympäristö- ja vesitalouslupaa nro 33/07/1 kahdella lupamääräyksellä. Niistä toinen eli lupamääräys 1 koskee päätöksessä nro 33/07/1 määrätyn suljettavien läjitysalueiden pintarakenteen ominaisuuksien ja toimivuuden selvittämistä koerakenteiden avulla. Käytännön koetoiminta tuli määräyksen mukaan aloittaa vuoden 2011 loppuun mennessä.

Luvan haltija on käynnistänyt tutkittavien koerakenteiden rakentamisen syksyn 2011 aikana päätöksen nro 74/09/1 lupamääräyksen 1 mukaisesti. Luvan saaja on siten toiminut lupamääräyksen edellyttämällä tavalla.

Luvan haltijan tarkoituksena on ollut selvittää tässä vaiheessa lähinnä tutkittavien pintarakenteiden vedenläpäisevyyttä sekä rakenteellista kestävyttä. Luvan haltija on kuitenkin katsonut tarpeelliseksi selvittää myös suljettavien kohteiden mahdollista kaasunmuodostusta ja sen vaikutuksia tutkittaviin pintarakenteisiin valvontaviranomaisen ehdotuksen mukaisesti.

Suljettavien läjitysalueiden sisäisten olosuhteiden (ml. mahdollinen kaasunmuodostus) sekä niiden vaikutusten selvittäminen pintarakenteiden vedenläpäisevyyden ja rakenteellisen kestävyuden ohella tuottaa merkittävästi lisää uutta tietoa eri läjitysalueiden sulkemisen ja pintarakenteiden suunnitteluun ja toteutukseen. Ehdotetut lisäselvitykset edellyttävät kuitenkin suunniteltuihin koejärjestelyihin merkittäviä muutoksia, joita luvan haltija ei voi toteuttaa järkevästi ennen alkavaa talvea.

Päätöksen nro 74/09/1 lupamääräyksessä 1 annetun määräajan noudattaminen tuottaisi muodostuneessa tilanteessa luvan haltijalle hänestä riippumattomista syistä huomattavia vaikeuksia. Lupamääräyksessä annetun määräajan pidentämisestä ei aiheudu ympäristön merkittävän pilaantumisen vaaraa. Määräajan pidentäminen hakijan esityksen mukaisesti on siten perusteltua. Se mahdollistaa koejärjestelyn ja tarpeellisten mittausten huolellisen suunnittelun ja asianmukaisen toteutuksen.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 115 §

KÄSITTELYMAKSU

Ratkaisu

Lupa-asian käsittelymaksu on 1 440 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Perustelut

Käsittelymaksu peritään maksutaulukon kohdan 5 "muu ympäristölupa-asia" mukaista tuntimaksua (48 euroa/h) käyttäen. Asian käsittelyn vaatima tuntimäärä on käsittelymaksu laskennassa käytetty 30 tuntia.

Oikeusohje

Valtioneuvoston asetus aluehallintoviraston maksuista (1145/2009)

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Sami Koivula

Juhani Itkonen

Antti Petänen

Päätöksen tekemiseen ovat osallistuneet puheenjohtajana johtaja Sami Koivula ja ympäristöneuvos Juhani Itkonen. Asian on esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Antti Petänen.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 040 1624 886 tai 020 636 1020.

AP/am

Liite

Valitusosoitus

Päätös

Hakija

Tiedoksi

Kainuun ELY-keskus / Ympäristö ja luonnonvarat
Sotkamon kunta
Sotkamon kunta / Ympäristönsuojeluviranomainen
Suomen ympäristökeskus

VALITUSOSOITUS

- Valitusviranomainen** Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon.
- Valitusoikeus** Valituksia päätöksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, ELY-keskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut yleistä etua valvovat viranomaiset.
- Valitusaika** Valitusaika päättyy **19.12.2011**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- aluehallintoviraston päätös, johon haetaan muutosta
 - valittajan nimi ja kotikunta
 - postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi)
 - miltä kohdin aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta
 - mitä muutoksia aluehallintoviraston päätökseen vaaditaan tehtäväksi
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
 - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
 - jäljennös valituskirjelmästä (jos valituskirjelmä toimitetaan postitse)
- Valituksen toimittaminen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon**
- Valituskirjelmä on toimitettava Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon.** Valituskirjelmän on oltava perillä **määräajan viimeisenä päivänä** ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
- Pohjois-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot
käyntiosoite:	Linnankatu 1–3
postiosoite:	PL 293, 90101 Oulu
puhelin:	vaihde 020 6361 020
telekopio:	08 - 3140 110
sähköposti:	kirjaamo.pohjois@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15
- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.